

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Chbany 20 okres Chomutov

431 57 Chbany

Identifikátor školy: 600077250

Termín konání orientační inspekce: 7. – 8. ledna 2002

Čj.	061 11/2002-2005
Signatura	Oflbv110

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Chbany je zálohovou organizací obce Chbany. Změna v zařazení do sítě škol byla provedena naposledy dne 28. 8. 2000 (viz úřední doklad č. j. 403/2000) a uváděla kapacitu 50 žáků základní školy, 25 žáků školní družiny a kapacitu 80 jídel vařených denně ve školní jídelně.

V době inspekční návštěvy docházelo do základní školy 17 žáků, ve školní družině bylo zapsáno 12 žáků a školní jídelna připravovala denně průměrně 40 jídel (vaří i pro místní mateřskou školu).

V suterénu budovy je umístěna školní jídelna s přilehlou kuchyní, v přízemí jsou prostory pro školní družinu a místní samostatnou mateřskou školu, v patře se pak nacházejí třídy a tělocvična.

Škola je organizována jako dvoutřídní, žáci jsou sdružováni do třídy s 1. a 3. ročníkem a v druhé třídě jsou žáci 2. a 4. ročníku. Po dohodě se školou v Březně je ve 4. ročníku vyučován anglický jazyk.

Je školou, kam docházejí jen žáci ze správní obce. Po ukončení 4. ročníku odcházejí žáci převážně do Základní školy Březno, okres Chomutov a rodiče mohou pro své děti volit i dojíždění do základních škol v Žatci.

Škola plní vzdělávací program Základní škola schválený MŠMT pod č. j. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka českého jazyka a matematiky

V rámci inspekční činnosti navštívila školní inspekce 10 vyučovacích hodin.

Plánování výuky ve všech ročnících se opírá o zpracované tématické a časové plány, které vycházejí z osnov učebního programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Kontrolou třídních knih a rozvrhů bylo zjištěno, že učební plán je plněn, osnovy v jednotlivých ročnících jsou ve sledovaných předmětech také plněny. Vyučující se na jednotlivé hodiny připravovali svědomitě, což se projevilo v organizování práce při vyučování.

Personální zajištění výuky je průměrné. Žáci 2. a 4. ročníku jsou vyučováni učitelem s odbornou a pedagogickou způsobilostí, žáky 1. a 3. ročníku vyučuje učitelka s kvalifikací učitelky pro mateřskou školu a s dlouholetou praxí v práci s dětmi v mateřské škole. Nedostatek odborné a pedagogické kvalifikace vyučující nebyl při výuce v 1. a 3. ročníku výrazněji patrný.

Materiální vybavení školy názornými pomůckami ve sledovaných předmětech je zastaralé, ale funkční, umožňuje názornou výuku především v matematice (počítadla, geometrické tvary, zásobníky korálek a manipulačních předmětů), pro český jazyk jsou k dispozici převážně tabelární pomůcky. Vyučující dále používají při samostatné práci namnožených textů (sbírky úloh a cvičení), avšak nevýhodou je, že škola nemá vlastní kopírovací přístroj pro operativní řešení vzniklých problémů a musí využívat služeb obecního úřadu. Žáci používají učebnice se schvalovací doložkou MŠMT a dále pracovní sešity, které jsou k dispozici především pro samostatné práce v nepřímé činnosti a při domácích úkolech.

Třídy jsou vzdušné, vzhledem k počtu žáků prostorné, velmi kvalitně osvětlené, jsou vybaveny vhodným žákovským nábytkem, který svou velikostí odpovídá antropometrickým zvláštnostem žáků. V době inspekční návštěvy bylo ve třídě přiměřeně teplo, učitelé dbali o pravidelné větrání. V průběhu prvních dvou hodin vyučování bylo v zájmu vysoké

efektivitu vyučovacího procesu pozapomínáno na relaxační momenty v práci. Oddechové chvílky nechybějí v hodinách po přestávce. Délka a náplň přestávek odpovídá požadavkům na zajišťování vhodných psychohygienických podmínek. Prezentace výtvarných prací žáků a umístění názorných pomůcek na chodbách školy a ve třídách dotvářejí útulné školní prostředí.

Organizace práce v hodinách vycházela ze skutečnosti, že v každé třídě byli zařazeni žáci od sebe věkově vzdálenějších ročníků. Tato praxe je pro práci v hodinách přínosná. Žáci se střídali v přímé a nepřímé práci v úměrně dlouhých časových intervalech, učitelé vycházeli vždy z opakování dosavadních vědomostí žáků, kontrolovali jejich upevňování (automatizaci pamětných operací, znalostí násobení a dělení, tvarosloví, vyjmenovaných slov atd.). Dodržovali základní didaktické zásady: postupovali od známého k neznámému, od jednoduchého k složitějšímu. Vedli žáky ke zdůvodňování zvolených kroků při řešení problémů a při odstraňování chyb. Především při matematice mohli žáci znázorňovat příklady přístupnými pomůckami. Jinak převládala frontální práce s dominantním postavením učitele, který upřednostňoval pamětné zvládnutí učiva, a systém přípravy úloh při přímé společné práci s knihou a následovala samostatná práce do sešitu. Tento způsob práce byl velmi efektivní, žáci vyřešili značné množství uložených úkolů. Je však třeba dbát, aby žáci nebyli rozsahem samostatných prací a domácích úkolů přetěžováni, zvláště ti žáci, kteří mají diagnostikovanou specifickou poruchu učení. V přímé činnosti si takových žáků učitelé všímali, při samostatné práci jednotlivých ročníků již učitelé na individuální přístup neměli čas. V hodinách čtení byli žáci vedeni ke čtení s porozuměním, učili se i dovednosti naslouchat druhým.

Systém školních a domácích úkolů je propracovaný, žáci jsou setrvale hodnoceni za výkon, klasifikace odpovídá předvedeným výkonům. Rezervy se jeví v propracování zásad účinnější práce s chybou v písemných projevech (opravování chyb se zdůvodňováním správných řešení). Motivace žáků k práci byla patrná po celou vyučovací jednotku. Byli vedeni ke kvalitní práci i povšechnými (holistickými) pochvalami a ústním hodnocením výkonů.

Běžné bylo rozvíjení komunikativních dovedností vysvětlováním neznámých a méně obvyklých pojmů i důsledným požadavkem na tvorbu celých vět při řešení odpovědí při slovních úlohách. Učitelé popřávali žákům dostatek času na správné a souvislé vyjadřování myšlenek.

Vztahy mezi učiteli a žáky jsou velmi přátelské, při hodinách je zjevné, že žáci mají k vyučujícím důvěru a svěřovali se učitelům se svými problémy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Vzhledem k zjištěním ve sledovaných hodinách (plánování a příprava vyučování, jeho materiální zajištění, psychohygienické podmínky, organizování práce, používané formy hodnocení a motivace stejně jako komunikace a interpersonální vztahy) hodnotí Česká školní inspekce průběh vyučování jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Škola již několik let zápasí s nedostatkem žáků a bude tomu tak i v příštím školním roce. Teprve ve školním roce 2003/2004 se rýsuje možnost zvýšení počtu žáků přirozeným přírůstkem. Z této skutečnosti vychází i koncepční záměr školy, ten je založen na cíli získat

pro školu plně odborně a pedagogicky způsobilou učitelku, zmodernizovat vybavení školy včetně vybavení výpočetní technikou a udržet školu v obci i prostřednictvím výjimek udělovaných MŠMT. Od uplynulé návštěvy ČŠI byla ve škole opravena a modernizována sociální zařízení, škola byla i nově vymalována. Na vybavení a akcích školy se nemalou měrou podílejí i sponzoři.

Z analýzy uvedeného stavu vychází i roční plán školy, podle kterého je umožněno žákům nejen získávat kvalitní vzdělávání, ale učitelé vytvářejí i podmínky pro výchovu žáků k potřebnému estetickému vnímání (zvaním uměleckých produkcí do školy, vlastní činnosti při besídkách), k sportovnímu vyžití (činnosti družiny) a v mezích možností se snaží uchránit žáky před nepříznivými vlivy společnosti (prevence proti patologickým jevům, šikaně a drogové závislosti). Plánování práce je usnadněno velikostí školy a počtem žáků.

Třídy jsou vytvořeny vhodným seskupením ročníků (1. + 3., 2. + 4.), do školy dochází jeden žák šetřený na PPP s diagnostikovanými dysfunkcemi. Jsou pro něho vytvořeny všechny předpoklady pro úspěšnou školní práci.

Mimo vyučování mohou žáci navštěvovat kroužek základů anglického jazyka a školní družina připravuje otevřené dny i pro žáky, kteří nejsou ve školní družině zapsáni.

Organizování

Na škole vyučuje s ředitelem školy na plný úvazek již druhým rokem i jeho manželka bez potřebné odborné a pedagogické způsobilosti. K tomuto řešení přistoupil ředitel školy po dohodě s někdejší školským úřadem proto, že v předchozích letech se zde střídaly absolventky gymnázia, které neuměly odvádět spolehlivou práci ve škole, která je organizována málotřídním způsobem, a kvalifikovanou sílu nebylo možné žádnými dostupnými prostředky získat.

Ve škole vyučuje předměty výchovného charakteru vychovatelka školní družiny a externě další učitelka mateřské školy.

Ve škole je dále zaměstnána správní zaměstnankyně a 2 pracovnice ve školní jídelně.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k velikosti školy jsou všem zaměstnankyním dobře známy jejich kompetence a všichni mají okamžitý přístup k potřebným informacím. Pedagogické porady se konají pravidelně dle ročního plánu. Třídní schůzky rodičů organizuje ředitel školy 4x ročně a rodiče mohou čerpat informace o prospěchu a chování svých dětí ze zavedených žákovských knížek a notýsků. O svých dětech mohou získávat informace i každodenně při osobních setkáních s učiteli ve škole i mimo ni. Vychovatelka školní družiny navštěvuje kurzy výpočetní techniky, aby mohla po skončení modernizace počítačů ve školní družině s žáky pracovat.

I když škola není právním subjektem, má ředitel školy zpracovaná kritéria pro přiznávání odměn a osobních příplatků.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 odpovídá svou strukturou platným právním normám.

Ředitel školy jako bývalý člen obecního zastupitelstva je s dosavadními členy obecního zastupitelstva a s obecním úřadem v pravidelném kontaktu.

Ke dni inspekční návštěvy však ředitel ještě nemohl předložit žádost zřizovatele o poskytnutí výjimky z počtu žáků školy pro příští školní rok.

Kontrolní mechanismy

Protože škola je dvoutřídkou, je vedení pracovníků účinné, operativní a ředitel může snadno

řešit problémy zjištěné při kontrolách. Kontrolu provozu provádí ředitel školy denně, hospitační činnost u pedagogických pracovníků je dokladována zápisy a zjištěné závady jsou okamžitě řešeny.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzhledem k velikosti školy, úrovni plánování a organizování práce, vedení pracovníků a jejich kontrole hodnotí česká školní inspekce podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina, vydaná Obecním úřadem ve Chbanech
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané ŠÚ Chomutov:
 - pod č.j. PgO 233/96-00 s účinností od 1. 9. 1996
 - pod č.j. PgO 128/98 s účinností od 15. 2. 1998
- Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1998
- Protokol o provedení změny v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydaná ŠÚ Chomutov pod č.j. 403/2000 dne 28. 8. 2000
- Udělení výjimky z počtu žáků pro školní rok 2001/2002, vydané MŠMT ČR dne 4. 4. 2001 pod č.j. 13 686/2001-22
- Vnitřní řád školy, školní družiny pro školní rok 2001/2002
- Pracovní řád pro zaměstnance škol a škol. zařízení čj. 14 269/2001-26
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Dlouhodobá koncepce školy, roční plán na školní rok 2001/2002, měsíční plány
- Učební plán školy pro školní rok 2001/2002
- Tematické plány učiva platné pro školní rok 2001/2002
- Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2001 – Škol (MŠMT) V 3-01 – pro školní rok 2001/2002
- Třídní knihy, třídní výkazy pro 1. stupeň ZŠ a katalogové listy žáků platné pro školní rok 2001/2002
- Rozvrhy vyučovacích hodin dle tříd a vyučujících platné pro školní rok 2001/2002
- Zápisy pedagogických rad ve školním roce 2000/2001 as 2001/2002
- Vzorky žákovských knížek, informativních notýsků, sešitů a prací žáků včetně prací kontrolních
- Doporučení odborných pracovišť (PPP) k integraci pro žáky se zdravotními postiženími
- Individuální vzdělávací programy pro žáky se specifickou vývojovou poruchou učení platné ve školním roce 2001/2002

ZÁVĚR

Základní škola Chbany je potřebné a účelné školní zařízení, které v době inspekční návštěvy bylo schopno poskytnout žákům 1. až 4. ročníku vzdělání a kvalitní výchovu v rozsahu platných osnov. K tomu přispívá i pestrá plánovaná činnost školní družiny, materiální vybavení a technické zázemí budovy.

Od poslední inspekční návštěvy (viz inspekční zpráva K-06-01/9798-253/6Ř) nedošlo na škole k žádným výrazným změnám ani personálním, neboť i tehdy vyučovala na škole odborně a pedagogicky nezpůsobilá učitelka. Současný pedagogický personál vytváří u žáků žádoucí kompetence, které ukládá zvolený učební program. Základní škola Chbany poskytuje vzdělávání jen žákům z obce, není tedy školou spádovou.

Existence školy je závislá na počtu žáků, jejichž počet by však měl dle demografické křivky po 2 letech v obci stoupat, a na žádosti zřizovatele o poskytnutí výjimky z počtu žáků, neboť platnost dosavadní končí školním rokem 2001/2002.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Vladimír Bečvář

Mgr. Vladimír Bečvář

Další zaměstnanci ČŠI

Jana Sejvalová

V Chomutově, dne 14. ledna 2002

Přílohy: 0

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2002-01-18

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Jan Bezák

Mgr. Jan Bezák

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Odbor školství Krajský úřad Ústí nad Labem	2002-01-31	061 33/2002-2005
Obecní úřad Chbany	2002-01-31	061 31/2002-2005
Rada školy	není zřízena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyl podány